

4. *Explicarea evangheliei după Ioan.*
5. *Manual de tipicul bisericii ortodoxe.*
6. *Explicarea Psalmilor.*

14. Dr. George Popoviciu

S'a născut la 25 Aprilie 1862 în comuna Cliciova, protoprosbiteratul Pagetului. Tatăl său George Popovici paroh în Cliciova a odrăslit din o familie străveche preoțască, carea a dat din sinul ei preoți vrednici mai bine de un veac și jumătate.

Mama, cuvioasa și cucernica Floarea se trage din familia fruntașă Albulescu, venită în Bănat în veacul al XVIII din Ardeal, părțile Hațegului.

Tinărul George a învățat școala primară în comuna natală și în Lugoj școala germană. Clasele gimnaziale le-a făcut în Lugoj la gimnaziul de stat, unde a făcut și examenul de maturitate la anul 1881.

După absolvirea claselor gimnaziale s'a înscris la facultatea teologică din Cernăuți, unde a fost promovât de doctor în științele teologice în 23 Martie 1886. Toate examenele, la cari s'a supus le-a făcut cu eminentă.

În anul școlar 1885/86 s'a înscris la facultatea filozofică din Viena, ascultând totodată și la facultatea teologică romano-catolică, precum și la institutul superior protestant de acolo.

În 26 August 1886 a fost numit profesor de teologie la institutul diecezan din Caransebeș, în care calitate a funcționat numai un an, pentru-că la 31 August 1887 a fost ales cu unanimitate de voturi, protopresbiter al Lugoju-lui în locul unchiului său, fericitului George Peștean.

Alegerea a fost aprobată la 18 Septembrie 1887 de Consistorul diecezan.

La 4 Octombrie 1887 s'a căsătorit cu Elena fiica preotului repausat Vasile Ianculescu din Jurești. Căsătoria a fost binecuvântată până acum cu 2 feciori și 4 fete.

În 8 Octombrie 1887 a fost hirotonit întru diacon, iar întru presbiter la 12 Octombrie 1887. La 25 Octombrie 1887 a fost hirotesit și la 1 Novembrie 1887 instalat protopresbiter în etate de 25 ani, unicul între protopresbiteri din întreaga Metropolia ajuns în așa etate la rangul de protopresbiter. Dela începutul carierii preoțești a fost ales membru în toate corporațiunile bisericești din întreaga metropolie și anume: asesor în consistorul diecezan senatul bisericesc, deputat la sinodul eparhial, asesor în consistorul mitropolitan senatul epitropesc și deputat în congresul național bisericesc. În fine membru în feluritele comisiuni atât ale sinodului eparhial, cât și ale congresului național bisericesc.

Cu privire la activitatea publică socială: e membru la toate corporațiunile române culturale; a fost viceprezident și membru în comitetul partidului român național și președinte al clubului național român al municipiului Caras-Severin și opidului Lugoj. A funcționat ca notar al clubului român din Caransebeș de sub conducerea generalului Traian Doda.

E membru în comisiunile principale atât comitatense cât și ale orașului Lugoj. Activitatea literară a părintelui protopresbiter Dr. George Popoviciu este mare; a scris:

1. Cuvântări bisericești. Caransebeș 1898. Tom. I.
2. Religiunea și știința, disertațiune, Caransebeș 1899.
3. Uniunea Românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică sub Împăratul Leopold I. Caransebeș 1901. Un op de mare valoare.
4. Istoria Bănătului 1904.
5. Cuvântări bisericești Tom. II 1904.
6. Articlii de cuprins literar apărute în 1904 sub pseodnim.

Prin aceste cărți de valoare a ajuns să fie cunoscut în toate părțile locuite de Români și a ajuns să fie apretiat ca unul dintre cei mai distinși teologi în întreaga biserică dreptmăritoare, iar ca profesor prin metoda sa de a propuna și prin strictetea cumpătată de iubirea de dreptate a ajuns să fie iubit și venerat de toți elevii și de colegii săi.

(Va urma)

Predică

pentru sântele Paști

„Aceasta este ziua, care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa“.

Iubiților Creștini!

Această cântare înălțătoare de inimă o auzim resunând astăzi în sânta noastră biserică, care chiamă pe tot omul la bucurie și veselie. Și cu tot dreptul ne putem desfăta, căci îngerul lui Dumnezeu pogorându-se din cer, cu cutremur mare, a resturnat piatra de pe ușa mormântului, iar Hristos a înviat călcând cu moartea sa pe moarte; astăzi a răsărit soarele cel mai nălitate de soare, care a împrăștiat întunerecul, ce cutropise pe oameni, precum împrăstie vântul norii; astăzi s'arbăm omorirea morții, sfărâmarea iadului și începerea vieții noastre; astăzi a dărâmat Isus porțile cele de aramă, care țineau pe cei căzuți; astăzi s'a rușinat diavolul; astăzi s'a șters zapisul cel-ce eră în contra noastră! Cade-se deci să ne curățim simțirile și bucurându-ne din inimă să alegăm, spre a vedea pe Hristos strălucind în toată frumșeța mării sale dumnezeesti cu neapropiata lumină a învierii, căci

prin învierea lui cea minunată ne-a trecut din moarte la viață și de pe pământ la cer! Căde-se, ca toată suflarea să laude în chinurile bine-răsunătoare pe cel-ce mai înainte cu trei zile a păținit cele mai grozave chinuri și de bună voe crucea și moartea a răbdat, pentru ca să deslege durerile celor ferecați, să ne scape de înșălăciunea diavolului și să ne deschidă ușile împărăției cerești. Să alerge deci toată făptura cu muerile purtătoare de mir și lumii bine să vestească, „că s'a sculat Domnul omorând moartea, pentru-că este Fiul lui Dumnezeu, cel-ce a mântuit neamul omenesc!“

Dar — cu toate că mic și mare, bătrân și tinăr, bărbați și femei, toți ar trebui să salte și să se bucure în această zi mare și sântă, — totuș se mai află și astăzi oameni rătăciți și slabi de inger, cari se îndoesc de minunea învierii lui Hristos și în urma acestei îndoeli tăgăduesc chiar și învierea, ce o așteptăm noi. Dar vai de acei nesocotiți, cari îndrăsnesc unele ca acestea! Munca vecinică, chinurile cele mai cumplite, focul iadului va fi partea acestui fel de oameni!

Drept aceea voui să vă arăt în această luminată și sântă zi, că: *Hristos s'a sculat cu adevărat din morți*, — și că într'o zi și noi vom învia întru Hristos.

I

În vechime, de se întâlneau doi creștini în cale în ziua sântelor Paști, își ziceau cu drag unul altuia: „*Hristos a înviat*“, — iar celălalt îi răspundea cu aceeași bucurie sufletească: „*Adevărat că a înviat!*“ Această veche datină creștinească s'a păstrat la poporul român până în ziua de astăzi, ceea-ce e dovadă tare, că Românul totdeauna a fost creștin adevărat, totdeauna a crezut în învierea Fiului lui Dumnezeu. El nu s'a lăsat amăgit de minciunile dușmanilor religiunii creștine, ci a ținut cu tărie la legea sa străbună! Și nici nu vreu să cred, Iubiților Creștini, că între voi s'ar găsi măcar un singur om, care să nu creadă, că Hristos a înviat din morți. Iar dacă totuș voesc să vă arăt, că Isus într'adevăr s'a sculat din morți, o fac aceasta numai, ca să vă întăresc și mai mult în credința voastră despre învierea lui, ca să nu poată străbate nici cea mai mică îndoială în inimile voastre.

Dreptmăritorilor Creștini! Pe vremea petrecerii sale pe pământ, Isus a spus nu numai învățăceilor, ci chiar și dușmanilor săi, că el, Fiul lui Dumnezeu, va avea să patimească și să moară pe cruce, — dar a treia zi va învia din morți. Aceasta o repețește el în mai multe rânduri. Și cuvintele lui, precum și prorociile despre el s'au îndeplinit. Căci vedem, că e vindut de unul din învățăceii săi, de Iuda Iscarioteanul, e prins de jidovii cei nemulțămitori, dat în judecată, osândit la moarte, chinuit și omorât între cele mai cumplite dureri de aceia, cărora numai bine le-a făcut, Dar cum să păzască peatra pe peatra credinții? Cum să țină moartea pe omorătorul morții și pe Domnul vieții?... A treia zi după moarte muerile, care mer-

geau în zori de zi la mormânt, spre a-i unge corpul cu mirezme, găsesc peatra prăvălită de pe ușa mormântului, groapa eră goală, iar pe peatră ședeă un inger în vestimente albe, strălucitoare. La vederea ingerului muerile se inspăimântă; el însă le îmbărbătează zicându-le: „Nu vă temeți! Pe Isus cel răstignit îl căutați? S'a sculat, nu mai este aici; veniți de vedeți locul unde a zăcut! Ci mergeți și spuneți învățăceilor lui, că s'a sculat din morți și va merge mai înainte de voi în Galileea!“

Iată, Iubiților Credincioși, cea dintâi mărturie despre învierea lui Hristos!

Și pe când muerile grăbiau să ducă învățăceilor vestea de bucurie despre învierea Învățătorului, pe cale *li-se arată și Isus*, care deasemenea le trimite să spună fraților, ca să meargă în Galileea și acolo îl vor vedea (Mt. 28, 1—10).

Apostolilor, copleșiți de durerea morții Învățătorului lor, la început nu le vine a crede această veste minunată, până ce *li-se arată Isus și lor* în mai multe rânduri. Așa în ziua învierii sale din morți, scara, fiind învățăceii adunați la olaltă și petrecând ei într'o casă cu ușile încuiate de frica jidovilor, venit-a Isus și a stătat în mijlocul lor, arătându-le mâinile și coasta sa. După opt zile *li-se arată Hristos din nou* fiind de față și Toma. Apoi apostolul Pavel ne istorisește, că *Hristos s'a mai arătat după înviere și la mai mult de 500 de frați deodată* (I Cor. 15, 6).

Mai avem o mulțime de mărturii despre învierea lui Isus și semnele făcute de el înaintea învățăceilor săi după înviere. M'am mărginit însă numai la câteva din cele mai însemnate, cari dovedesc din destul dumnezeiasca lui sculare din morți. Pe scurt voesc să vă mai arăt numai aceea, că *chiar și dușmanii lui Isus vrând nevrând, ne sunt mărturie, că Isus a înviat din morți*.

Din evangeliile săptămânei patimilor știm, că după moartea și înmormântarea lui Hristos, cărturarii jidovești merg la Pilat zicându-i: „Doamne, adusu-ni-am aminte, că acest amăgitor încă fiind viu a zis: După 3 zile mă voi scula. Deci poruncește, să se întărească mormântul până a treia zi, ca nu cumva venind învățăceii lui noaptea, să-l fure și să zică, că s'a sculat din morți!“ Pilat le dă voe, să facă cum știu și cum le place; iar ei mergând au pecetluit piatra mormântului și au pus ostași, ca să străjuească groapa și pe Isus (Mt. 27, 63—66). Acești soldați, cari păziseră mormântul lui Hristos, când s'a pogorit ingerul a treia zi și a prăvălit piatra de pe ușa mormântului, de frică s'au făcut ca morți. Venindu-și ei mai târziu în fire, au alergat în cetate și au spus toate cele-ce văzuseră și că Hristos a înviat din morți. O spaimă și buimăceală de nedescris cuprinde atunci pe marii jidovilor. Ei mituesc pe soldați, ca să spună, că învățăceii lui Isus venind noaptea au furat trupul mortului.

Ce prostie! De ce n'au început atunci cărturarii aceștia o cercetare contra învățăceilor, ca să se do-

vedească furtul? De ce nu pedepsesc pe soldații, cari au adormit și nu au păzit bine mormântul, nu și-au făcut slujba, ci au lăsat să se fure trupul?... Dar ei, mincinoșii, n'au făcut nici un paș în privința aceasta, căci au știut, că Hristos a înviat și nu pot dovedi nimic contra învățăcelilor! Și vedem, că nici mai târziu când învățăcelii predică pe Isus cel înviat, nu-i învinuesc, că l-ar fi furat! Ba chiar nici atunci, când învățăcelii li învinuesc pe ei înaintea poporului, în sinedriu, că au omorât mișelește pe Mesia cel adevărat, pe Fiul lui Dumnezeu! Și oare de ce?... Răspunsul e ușor de aflat, Iubiților Creștini: pentru-că știu, că nu învățăcelii au furat trupul lui Hristos, ci el s'a sculat din morți, a înviat.

Iată deci, Dreptmăritorilor Creștini, cum singuri ucigătorii Mesiei ne sunt dovadă, că Isus a înviat diu morți!

Dar dovada cea mai puternică despre învierea lui Hristos e religia creștină însușă, care se lățește din zi în zi și care mai există și astăzi, după 2000 de ani dela învierea lui!

Drept aceea am zis, că vai de rătăciții aceia, cari nu cred în învierea lui! Lucru mai cuminte, ar face acești nenorociți să se îndrepte, căci la înfricoșata zi a judecății, când față în ceriu cu Domnul sânt vor fi întrebați, ce au făcut pe acest pământ — nu vor putea da nici un răspuns mulțamitor Judecătorului celui prea drept. Iar plata lor va fi munca vecinică, chinurile întunecului celui mai din afară.

II

Și acum Iubiților Creștini, să vă arăt, că și noi vom învia întru Hristos.

Sântul și dreptul Iov, acea pildă a răbdării omenești, a zis: „Știu, că Mântuitorul meu trăește și eu voi învia în ziua cea de pe urmă“ (Iov. 19, 25). Aceste cuvinte, rostite cu sute de ani înainte de venirea lui Isus pe pământ, arată credința și nădejdea adevăraților credincioși în învierea noastră. Această credință și nădejde a trebuit să-și ajungă culmea după venirea Mesiei pe pământ, care atât prin învierea sa proprie, cât și prin învierile, ce a săvârșit aici pe pe pământ, ne-a dovedit, că el e Domnul vieții și al morții. L-am văzut poruncind vieții și morții, întocmai precum poruncește un rege supușilor săi, când a întâmpinat pe văduva din Nain, care își petrecea la groapă singura ei mângâiere, pe fiul său unul născut; când a fost la patul pe care zăcea moartă fata lui Iair; când a fost chemat la mormântul prietenului său Lazăr. Plâns și tânguire eră lângă sicriul tânărului din Nain, plâns și tânguire în casa lui Iair, plâns și tânguire la mormântul lui Lazăr. Și vai, în viața omenească de câte ori s'au repetit și se repetesc acestea!... Neputincios și bocindu-se stă omul în fața jertfelor răpite de cruda și nemiloasa moarte, care vine la toată vârsta și la toată starea: la bătrâni și tinări, la moșnegi și copii; întră în colibeale săracilor, ca și în palatele împăraților și cu suflarea ei ghețoasă

nimicește tot, ce e mai frumos; ea rupe cele mai strânse legături dintre prieteni, neamuri, părinți și copii! Și niminea nu l-se poate împotrivi; pe toți li răpește de pe acest pământ iubit și-i duce în mormântul rece și întunecos... Acest dușman puternic și crud nu cunoaște mila, nu se lasă înmuiat de lacrămile omenirii neputincioase, ci-și seceră zilnic jertfele sale fără cruțare.

Dar a venit un alt împărat, blând și iubitor, care e mai puternic decât împăratul groazei și al spaimei! Acesta e preabunul Mântuitor! El poruncește morții, să-și lasă prada, să o dea îndărăt; strigă pe tânărul din Nain din sicriu, pe fata lui Iair din brațele morții, pe Lazăr cel de 4 zile mort îl chiamă din groapă. Și minunea minunilor! Mortul aude, se mișcă, viața se întoarce iarăș și corpul dat stricăciunii înviază!... Mângâerea și bucuria se reîntoarce în casa văduvei din Nain; lacrămile și bocetele din casa lui Iair și dela mormântul lui Lazăr se prefac în lacrimi de bucurie. Unde a intrat Hristos, acolo a intrat viața, acolo s'a pus capăt puterii morții!...

Dar vă veți zice, Iubiților Creștini: Toate-s bune și frumoase, numai cât acestea au fost atunci, în timpurile vechi, pe când Mântuitorul umblă pe pământ; acum însă el nu mai vine, să ne învie pe morții noștri! Și aveți dreptate; pentru-că aceasta nu s'a mai întâmplat așa, ca și atunci. Și oh, de câte ori n'au oftat oamenii cu frica lui Dumnezeu după Mântuitorul, când și-au petrecut la groapă copii, tată, mamă, frați, surori, neamuri și prieteni! De câte ori nu vor fi zis în inimile lor: De ar veni acum Hristos, ca și odinioară în Nain, să zică mortului nostru „Scoală-te“! Dar Hristos n'a venit. — Și el totuș a venit: el a pășit nevăzut lângă cei-ce plângeau la mormintele iubiților lor, și le-a zis: „Nu plângeți“ — ca și văduvei din Nain; „mortul doarme numai“ — cum zisese despre fata lui Iair și despre Lazăr. Și cei-ce a crezut cuvintelor lui Isus, și-a șters lacrămile, a încetat de a mai plânge. Căci Hristos însuș a zis: „Tot cel-ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi“ (Io. 11, 25).

Pe cei trei morți, despre care vă vorbii mai nainte, Isus i-a rechemat la viață pe un timp anumit, ca să arăte, că el e Domnul vieții și al morții și ca să dovedească, că cel-ce crede întru el, măcar de ar și muri, totuș trăește. Dar mai voește Hristos să ne arăte prin aceste învieri, că toți cei-ce au murit în credință vor învia odată, când glasul atotputernicului Dumnezeu li va chema din sânul pământului. Pentru-că cel-ce moare întru Hristos, acela nu e mort, ci a adormit numai, ca iarăș să se deștepte la o viață nouă, mai fericită, la viața vecinică „unde nu este durere, nici scârbă, nici suspinare“.

Moartea e un somn; așa o numește Hristos. Somnului însă știm, că-i urmează iarăș deșteptarea. Și cu toate că reșteptarea din somnul morții nouă ne pare cu neputință, — pentru Fiul lui Dumnezeu acest lucru e așa de ușor, ca și când ar scula din somn pe un om, care doarme; pentru-că unde el e de

față, acolo e vieața, precum însuș zice: „*Eu sunt învierea și vieața*“ (Io. 11, 25).

Moartea așadară, Dreptmăritorilor Creștini, e începutul unei vieți noi, ea e poarta întunecoasă, prin care trecem din această viață deșartă la locul de desfătare, la „viața cea fără de sfârșit“, unde cei morți întru Hristos, vor și învia întru Hristos, căci el a venit și a stricat puterea morții.

Ar putea însă careva să-mi zică: Și cu toate că Hristos a stricat puterea morții, moartea tot mai are stăpânire asupra oamenilor, chiar și după arătarea lui! E drept, Iubiților Creștini, că Hristos numai față de 3 morți și-a arătat puterea sa asupra morții, a înviat numai 3 ori, — dar știți bine, că el nu de aceea a venit pe pământ, ca să ne învie morții; oamenii trebuie să moară și să facă loc altora: aceasta e o hotărîre a lui Dumnezeu! Ar fi deci o nebunie să cerem, ca Dumnezeu să ne învie morții, sau ca noi să nu mai murim! Chiar și Hristos, stăpânul morții, a murit — dar „*sculatu-s'a ca din somn Domnul și a înviat, mântuindu-ne pe noi!*“

Moartea și astăzi, ca și înainte de venirea lui Hristos, are puterea dela Dumnezeu dată ei asupra oamenilor căzuți în păcatul neascultării. Este însă o mare deosebire între puterea, ce a avut-o moartea asupra oamenilor înainte de arătarea Mântuitorului, — și între puterea ei de acum. Pentru adevăratul creștin moartea nu e mai mult moarte, ci moartea e începutul unei vieți noi, începutul vieții vecinice.

Nu te spăimânta deci, Iubite Creștine, de groaza morții, pentru-că în această numită și sântă zi ne-a dat Hristos cea mai puternică dovadă despre puterea sa asupra morții. Nădăjduște numai, saltă și te bucură de minunata înviere a lui Isus, gura ta preamărească pe Dumnezeu neîncetat, sufletul tău să fle cu deplină încredere în izvorul vieții, în Isus Hristos, care a zis: „*Eu sunt învierea și viața; tot cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi!*“ (Io. 11, 25). Drept aceea învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm sântului Domnului Isus, unuia celui fără de păcat... că iată a venit prin cruce bucurie la toată lumea!.. Astăzi, când sărbăm Paștile, care ne-au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele frumoase, să ne luminăm cu prăznuirea și unii pe alți cu bucurie să îmbrățișăm; și văzând pe împăratul Hristos ieșind din mormânt ca un mire, așa să strigăm: „*Hristos a înviat din morți, cu moartea pe morte călcând — și nouă ne-a dăruit viață vecinică; închinămu-ne santei invierii lui celei de a treia zi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!*“

Ioan M. Surlașiu.

Cuvântare funebrală

rostită de ierodiaconul Macarie Gușcă cu ocaziunea înmormântării Doamnei Maria Drăgălină din Recița-română, fundătoare a Mănăstirii dela „Izvor“.

„Întru început Tu Doamne pământul l-ai întemeiat și lucrurile mânilor Tale sunt cerurile; acelea vor peri, iară Tu vei rămânea; și toate ca o haină se vor învechi și ca un vestmânt vei învăli pe ei și se vor schimbă; iară Tu același ești și anii Tăi nu se vor împuțina (Psalm 101, 26—28).“

Întristați Ascultători!

Când stăm și gândim la vieața aceasta trecătoare și plină de griji și de năcazuri, numai decât aflăm un lucru minunat, ce se întâmplă între noi. Fiecare unul câte unul dintre noi, îndată când se naște din sânul mamei, numai decât se leagă cu curgerea vremii și astfel legat fiind se răpește, totdeauna după sine lăsând ziua, care o a trăit; și o! vai ce durere, că nici odată măcar de ar și vreă cineva, nu se poate întoarce mai mult la ziua de eri.

Noi ne bucurăm, când mergem mai nainte, și ne pare bine, ca și cum am dobândi ceva; și ținem fericit pe cel-ce din copil s'a făcut bărbat; și din bărbat bătrân, neluând aminte, că atâta viață am pierdut câtă am trăit; și așa nebagând seamă, se sfârșește viața noastră.

Nimica nu e statornic în lumea aceasta; precum apare și apune soarele, astfel apune și omul neștiind de unde a venit și unde merge.

Nu rămâne bogăție, nu rămâne mărire, cu un cuvânt „tot ce se află sub soare sunt nestătătoare“. Astăzi lucrezi tu pământul, mâne îl va lucra altul și după acesta altul. Vezi țarinile și casele cele scumpe, de câte ori, de când sunt, și-au mutat numele. Se zicea, că sunt ale aceluia, după aceea li s'a pus numele altuia, au trecut la altul și mai pe urmă se zic ale altuia. Vedeți dară iubiților, cât de frumos ne învață pe noi sânta Scriptură despre schimbarea lucrurilor, când zice: „Întru început Tu Doamne pământul ai întemeiat și lucrurile mânilor tale sunt cerurile. Acelea vor peri iară tu vei rămânea; și toate ca o haină se vor învechi și se vor schimbă; iară tu acela ești și anii tăi nu se vor împuțina“.

În lumea aceasta noi nu avem nimica de cât greutate și griji necurmăte; seara osteniți sfârșim ziua; și dimimineața ne sculăm la muncă nouă.

Grija pentru traiul vieții, împlinirea datorințelor chemării noastre, suferința feluritelor dureri și neplăceri, lupta cu vrăjmașul sufletului, este lucrul nostru cel greu zi după zi. Dacă și avem vr'o bucurie din când în când, dară cât de scurtă este ea și cât de repede trece, o știți și D-Voastră.

Cu drept cuvânt putem zice, că noi ca într'o mare ne luptăm cu supărările lumii acesteia, și abia trecând și scăpând dela un val numai decât cădem într'altul și mai mare și loviturile lor cele grele până atunci

nu încetează de a-ne lupta, până mai pe urmă nu ne răstoarnă în mormânt; și acolo stăm ca o luntre fărâmată în marginea țermurului. Vedeți ce „jug greu este peste fiii lui Adam dela nașterea lor, până se întorc în pământ la maica noastră a tuturor“ (Sirah 40, 1—2.)

Iată v'am arătat de ce fel de viață ne lipsește pe noi moartea.

Moartea vine la tînări și la bătrâni, cum zice poetul: „de bătrân nu-i rușine, la cel tînăr încă vine“.

Dacă vedem, că în momentul nașterii noastre ne-am legat cu curgerea vremii și astfel legați fiind suntem siliți a lăsa odată viața aceasta; dară vedem, că se schimbă toate și în curând își mută numele dela unul la altul; dacă vedem, că bucuriile lumii sunt de o scurtă durată și suntem impresurați de atâtea griji și năcazuri zilnice; și în fine dacă ne luptăm cu supărările lumii ca într'o mare plină de vuluri și avem astfel de jug toți fiii lui Adam: de ce să ne întristăm „ca și ceialaltii, cari nu au nădejde?“ (I. Tesalonicheni c. 4, v. 13.)

Să nu fie Iubiților! Noi trebuie odată să murim: „Rânduiți este odată a muri“ (Evrei c. 9, v. 27.), că aicea nu avem cetate stătătoare; dar dacă am și murit: „viața noastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu“ (Coloseni 3, 3.)

Domnul Dumnezeu și Mântuitorul nostru Isus Hristos a zdrobit puterea morții; și moartea nu mai are putere asupra noastră. Crucea, unealtă cea sfântă, pe care o a-sânșit Domnul cu sângele său și prin care ni s'a dăruit viața; crucea, pe care Domnul au murit și moartea pe el nu l-a ținut; crucea, carea stă înălțată de asupra capului vostru în mormânt și sub acărei umbră odihnim, ne dă speranță, că precum moartea nu a putut să ție pe acela, care a murit pe cruce, nici pe noi nu ne va ținea.

Dacă ne-am născut creștini, dacă am viețuit ca creștini, dacă avem fapte bune creștinești, atât după scop, cât și după împrejurări, dacă cel puțin în momentul morții ne-am ispoveduit cum se cuvine și ne-am cuminecat cu sântele Taine, având astfel germenul pentru viața vecinică, atuncia să fim încredințați, că moartea nu va putea nimica a ne vătămă fără numai va închide ochii noștri, și ca să ne odihnim de ostenelele vieții acesteia se nu mai vedem deșărtăciunile lumii acesteia.

O atare moarte nu trebuie să fie înfricoșată, căci nu-i rău făcătoare ci binefăcătoare (I. Evrei c. 13, 14.).

Cu asemenea moarte dornică au murit măcenicii puind capăt suferințelor; cu asemenea moarte darnică au murit pustnici și călugări și toți sântii Părinți și dreptii noului legământ; tot cu asemenea moarte binefăcătoare se cade să murim și noi iubiților, prin care moarte puim capăt tuturor ispitelor și suferințelor vieții acesteia. Murind astfel creștini adevărați și cu Dumnezeu împăcați, vom fi și noi părtași acelor fericiti morți, despre care văzătorul tainelor celor ascunse, Sântul Ioan Teologul, a auzit glas din cer zicând:

„Fericiti sunt cei morți, cari în Domnul de acuma mor, că așa zice Duhul, să se odihnească de ostenelele lor“ (Apocalipsa c. 14—13.)

Reposata ale carei rămășițe pămăntești zac înaintea noastră în acest sicriu și căreia ne-am adunat să-i dăm onoarea cuvenită din urmă, a știut, că „trece chipul lumii acesteia“, (I Cor. c. 7, 32) a știut și aceea, că vermele cel nemilos, care de doi ani roade mereu la rădăcina vieții sale, o să-i curme viața în ziua, care n'o știe și în oară neașteptată; pentru aceea neștiind ziua și ceasul din urmă, a făcut pregătirile de moarte în mod creștinesc. Și-a mărturisit păcatele, s'a împărtășit cu sânta cuminecătură, a donat încă din vara anului 1903 diecezei locul, pe care vrednicul de pomenire adormit în Domnul, tatăl său Nicolae Drăgălină, l-a câștigat și cumpărat cu scop sublim și religios, ca pe acel loc să se edifice o mănăstire la Izvor. Acuma nu de mult, în zilele ei cele din urmă, știind că numai faptele bune vor să-o însoțească dincolo de mormânt, acestea stau și după moarte și acestea ne fac bună călătorie la cer și bună nădejde de viața de veci, știind toate acestea defuncta și spre a implini ultima dorință a tatălui său, testează edificăndei mănăstiri marea sumă de 2200 cor. cu condițiunea anumită că în tot anul la ziua Sântului Nicolae și a adormirii Născătoarei de Dumnezeu să se facă părăstas pentru odihna sufletului ei și al reposatului său tată. Cu aceste fapte nobile și vrednice de imitat își leagă reposata numele său de edificănda Mănăstire dela Izvor.

Pentru aceste fapte suntem și noi obligați a-i pomeni numele ei în smeritele noastre rugăciuni. Pentru aceste fapte bune nădejde avem, că „sufletul ei este în mâna lui Dumnezeu; și nu-l va atinge pe el munca“ (Înțelepciunea lui Salamon c. 3—1).

Mergi dară suflet blând și nobil în locurile cele ce Tatăl le-a pregătit celor ce-l iubesc pe dănsul, mergi și odihnește de ostenelele vieții tale, că s'a gătit ție loc de odihnă“. Zi și tu „întoarce-te sufletul meu la odihna ta, că Domnul bine a făcut ție“ (Psalm 1, 14—7.)

Iară noi sărutându-te cu sărutarea cea mai de pe urmă îți zicem: adio, la revedere în ziua învierii, când iarăși ne vom vedea, dând răspuns dreptului judecător de cele ce am lucrat în viața aceasta, în care zi să deie Dumnezeu să avem cu toți parte în ceata dreptilor. Amin.

Varietăți

Sinodul protopresbiteral și adunarea despărțământului Buziaș a reuniunii învățătoresți s'a ținut coform convocatorului Joi în 31 Martie a. c. v. în sala școalei conf. gr. ort. rom. din Buziaș. În această zi la 10 ore a. m. atât membrii sinodului protopresbiteral, cât și membrii despărțământului Reuniunii învățătoresți, s'au prezentat în centrul

protopresbiteratului în număr foarte frumos și după ce s'a oficiat chemarea Duhului Sânt în s. biserică prin P. On. D. protopresbiter Ioan Pepa, s'a trecut în școală și acolo s'a ținut mai întâiu sinodul protopresbiteral. După constatarea majorității membrilor sinodali și deschiderea sinodului se aleg bărbați de încredere: On. D. preot George Lupșia din Blajova și Dl asesor și comisar consistorial Ioan Marcu, iar de notar Dl Ioan Folea inv. pens. din Sacoșul-turc. Se dă cetire voluminosului raport general pepsre starea protopresbiteratului în decursul anului 1904, din care se vede că P. On. D. protopresb. Ioan Pepa a dezvoltat o activitate și interes deosebit relativ la bunăstarea și respective înaintarea protopresbiterului luând în raport toate comunele din tract cu ce e bun și ce e rău, combătând pe cei renitenți. La raport a luat cuvântul părintele Avram Ciocoi și V. Pirtea. S'a examinat și aprobat socoata anuală, asemenea preliminarul și repartitia pentru susținerea cancelariei protopresbiterale pe anul 1906, și în fine devenind vacante două locuri de membri ordinari în scaunul protopresbiteral s'a făcut alegere și au fost aleși părintele Avram Ciocoi din Vucova cu 19 voturi, iar părintele Vichentie Pirtea din Sinersig cu 16 voturi. Imediat după închiderea sinodului protopresbiteral P. On. D. protopresbiter Ioan Pepa ca prezident și a-l adunării învățătoarești a despărțământului Buziaș, deschide ședința, după care, cercularul comitetului central publicat fiind în „Analele Reuniunii” s'a primit de cetit; iar temele recomandate de comitetul central s'au distribuit între membri spre elaborare. Raportul casierului și al bibliotecarului s'a luat la cunoștință. S'a înscris membru fondator Dl preot Avram Ciocoi și s'au încasat taxele de la membri. Învățătorul Savi din Folea a cetit o disertație intitulată „Rolul femeii în educațiune”, care s'a luat la plăcută cunoștință; iar comisarul consistorial tractual și secretarul reuninții Dl Ioan Marcu a întreținut pe învățători cu indigități practice despre chemarea și rolul învățătorului român. Cu aceste s'a încheiat adunarea. *Un membru.*

Academia română în ședința sa ținută Mercuri în 6/19 Aprilie, a decernat marele premiu Năsturel-Herescu de 12.000 lei d-lui *Dr. Ioan Sirbu din Rudăria*, pentru lucrarea sa: „Istoria lui Mihai Viteazul I. Răsmirițele și politica lui din afară București 1904”. Raportul special a fost făcut de d-l Gr. G. Tocilescu.

Mulțămită publică. În numele comunei bisericesti gr. ort. rom. din comuna Căpăt, prin aceasta exprim și pe cale publică, profundă mulțămită evlaviosului creștin *Gligore Zsiva* și consoții din Silagi; — cari din iubire către Dumnezeu ne-au dăruit perdelă la ușile sf. altar. Pentru această faptă Dumnezeu să le dăruească viață și sănătate. — Căpăt în 3/16 Aprilie 1905. *Nicolae Iancovicu* paroh.

Anunț. Cu multă dragoste duhovnicească comunicăm On. preoțimi parohiale, că Luni în 2 Mai a. c. st.

v. se va pune peatra fundamentală la edificarea bisericii Mănăstirii dela „Izvor”. Rugăm deci On. preoțime, ca cu ocaziunea sfințelor Paști, să aducă această veste îmbucurătoare, la cunoștința credincioșilor de sub conducerea lor. Tot odată rugăm, că atât On. preoțime cât și credincioșii cari au contribuit și vor contribui cu dinarul lor la acest monument de pietate, și toți cari sunt pătrunși de înșămăntatea acestui locaș dumnezeesc să ia parte la punerea petrii fundamentale. Caransebeș în 7 Aprilie st. v. 1905. În Hristos frate și al tuturor către Dumnezeu ferbinte rugător: *Macarie Gușcă*, ierodiacon.

Bibliografie

Anul dela Martie în Moldova în timpul lui Alexandru cel bun, de George Popovici. București, Atelierele grafice I. V. Socecu, strada Berzei 59. 1905.

*

Asociarea preoților. Un apel către colegi de Anonymus. Tipografia Ludvic Sziklai Lugos 1905.

*

Dr. theol. George Popovicu: *Istoria Românilor Bănățeni.* Lugoj 1904. Editura autorului. 8°, pag. 424. Prețul 6 cor. (7 franci). *Se poate procura dela „Tipografia și Librăria diecezană”* în Caransebeș.

*

Cântările vechi funebrele aranjate și armonizate pentru cor bărbătesc de I. Vidu, Lugos, 1904. Prețul 3 cor. Proprietatea autorului. (Se află de vânzare la „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș). Prefața: Aduc aci cântările strămoșilor noștri cântate de ei la înmormântări. Conservatismul încăpăținat al Lugojenilor ni le-a păstrat până astăzi curate, — și cu puține variante ele sunt cântate și prin celelalte provincie române, afară de România, care sub influința psaltihiei grecești s'a abătut dela izvorul străbun. Roma veche făcea veselii la înmormântări, — lucru, ce nici biserica creștină nu l-a ignorat, susținând credința, că moartea este „*trecerea la viață*”. — De aici se explică cum de aceste cântări au tonalitatea magioară (dur) și nu minoră (moi), cum se practică astăzi la astfel de ocaziuni de către compozitorii occidentali. Cred, că e conștient a nu potența durerea prin cântare de durere la momente, când chemați suntem a influința pe cei rămași pe pământ cu fericirea vieții viitoare. Judecând de pe cântările acestea remase dela strămoși, — mi se pare că și ei au susținut acest principiu, — și cred, că e bine a nu ne abate dela calea lor. Aceste cântări nu stârnesc durere în inima auditorului, ci îl înalță cu gândul și inima la timpuri și vieți mai fericite. . . . Lugoj la 16 Iulie 1904 st. v. *Ioan Vidu.*

La „Ierarhia Românilor din Ardeal și Ungaria“ de Mai mulți ortodoxi. Retipărire din „Telegraful Român“, Sibiu. Tiparul tipografiei arhidiecezane 1905.

Cărțile Săteanului Român: Căzanie populară despre păcatele sătenilor de Ioan Roman. Editura foii populare „Răvașul“. Prețul 20 bani.

Raportul anual al societății de lectură „Petru Maior“ din Budapesta pe anul administrativ 1903—1904. Localitățile societății: IV., strada Molnár Nr. 20., II., 10 Budapesta, 1905 Proprietatea Societății.

AVIZ!

Onoratele comune bisericești și particularii, cari reștează cu obonamentul la „FOAIA DIECEZANĂ“ ori pentru alte lucruri cumpărate dela stabilimentul nostru diecezan, sunt rugați, ca în interesul lor propriu să binevoască a-și achita cât mai curând datoria, pentru ca să nu fim siliți a încasa dela dânsii pretensiunile noastre pe calea procesului, prin ceea-ce li s'ar cauză numai spese fără trebuință.

Administrațiunea
Tipografiei și Librăriei diecezane

Feriți-vă de falsificate!

Iosif Hazi Barbu, Lugos

oferă

— pentru trebuințe bisericești —

Vin roșu vechiu de Ménes

1 litru 80 cr. — Un butoiu de 4 litri 3 fl. 20 cr.

Vin roșu de Szilas

1 litru 56 cr. — un butoiu de 4 litri 2 fl. 24 cr.

La cumpărări de 4 litri, butoiul e gratis.
Trimis franco cu poșta cu 36 cr. mai mult.

Feriți-vă de falsificate!

„Severineana“

Societate comercială pe acții, Caransebeș,

Recomandă pentru sf. sărbători ale Paștilor

Lumini pentru biserică prima calitate cu prețuri foarte reduse.

Vin roșu vechiu de Carlovit, garantat curat pentru trebuințele bisericești.

~~~~~ 1 litru 50 cruceri ~~~~~

Oleu de ars, Smirna, Tămâie și altele în calitatea cea mai bună, cu prețurile cele mai moderate.

Lacul-Keil

(Keil-Lack)

excelentă materie de văpsit podelele de lemn moale.

Lustrul alb „Keil“ pentru mese de spălat 45 cruceri.

Pasta cêrată „Keil“ pentru parchete 60 cruceri,

Lacul de aur „Keil“ pentru cadre 20 cruceri,

Vicsul „Keil“ pentru podele 45 cruceri,

Lacul „Keil“ pentru pâlării de paie în toate colorile.

se află totdeauna în abundență la:

6—8 [11]

H. Perlfaster și Fiul în Caransebeș.

În Librăria diecezană

— din Caransebeș —

să primește

un învățacel

din familie bună și care are cel puțin 3 clase gimnaziale ori civile.

Administrațiunea

Tipografiei și Librăriei diecezane Caransebeș